

Standpunt van BFA inzake garanties GMO voor export naar Rusland

In mei 2020 stuurde het FAVV een officiële brief naar BFA en FRANA met de melding dat RU de export uit België zal stilleggen als er nog non-conformiteiten gevonden worden t.o.v. de Russische GMO wetgeving. Het FAVV heeft in de brief uitdrukkelijk gevraagd wat de maatregelen zijn die de sector neemt en zal nemen om aan de RU wetgeving inzake GMO te voldoen.

BFA heeft toen voorgesteld om, naast dierlijke diervoeders, ook plantaardige diervoeders verplicht op te nemen in het ACS export en een sectoraal monitoringplan op te stellen voor GMO. Dit plan werd opgesteld door BFA en ingediend bij het FAVV. Het plan heeft al een aantal evaluatiefases doorlopen. De onderhandelingen werden echter niet afgerond. Het FAVV vraagt – op basis van de Russische wetgeving – om een uitgebreider analyseprotocol toe te passen. Bijkomend bedraagt de wachttijd voor een analyseresultaat dan 3 weken.

Gezien de eerdere waarschuwingen en de recent gevonden GMO non-conformiteit waardoor 1 Belgische bedrijf niet langer kan exporteren, zal de mogelijke aanwezigheid van GMO's een kritisch punt zijn tijdens de aangekondigde inspectiebezoeken van de Russische autoriteiten (6-10 september). Dit is ook reeds gebleken uit de inspectiebezoeken in andere landen waarbij de export werd stilgelegd.

In navolging van de inspectie die Rusland uitvoerde in Nederland (via vragenlijsten), werd in Nederland een exportprotocol afgesproken op basis van lot-by-lot analyses en positive release. Rusland heeft het Nederlandse protocol intussen aanvaard.

Om de export naar Rusland veilig te stellen heeft BFA, in overleg met haar leden, daarom het volgende standpunt ingenomen:

1. Gezien er niet voor elk **type van diervoeder** een gezondheidscertificaat vereist is, moet er een onderscheid gemaakt worden tussen de export van dierlijke (exportcertificaat vereist) en plantaardige producten (geen exportcertificaat vereist, loopt volledig via import licences).
 - Diervoeders met ingrediënten van dierlijke oorsprong:
 - o Lot-by-lot analyses op GMO + positive release
 - o Bij elke certificaataanvraag moet voor elk lot een conform analyseresultaat op GMO worden toegevoegd
 - Plantaardige diervoeders:
 - o Lot-by-lot analyses op GMO en positive release
 - o Elke zending moet vergezeld gaan van een conform analyserapport voor ieder lot dat de zending omvat. De correcte toepassing hiervan zal gecontroleerd worden door de OCI in het kader van autocontrolelegids (luik export).
 - Diervoeders zonder plantaardige ingrediënten: er moet kunnen aangetoond worden dat er geen plantaardig materiaal in het te exporteren product is verwerkt (d.m.v. species specifieke PCR).¹

¹ Indien de species test de afwezigheid van plant materiaal bevestigd is het product voor wat betreft GMO eisen geschikt voor export naar Rusland.

2. Staalname

De staalname moet voldoen aan de methode volgens de EU regelgeving voor heterogene contaminanten. De kwantitatieve vereisten voor heterogene contaminanten zijn deze opgenomen in punt 5.2 van Verordening 691/2013².

3. Analysemethodiek

Russische standaard GR 58968-2020

Deze standaard biedt een verduidelijking van de Russische werkwijze bij de bepaling van GMO in diervoeder. De Russische standaard doet eerst bepalingen op de plantenspecies aanwezig in de producten gevolgd door screening en identificatie. Dezelfde strategie als de Russische standaard moet gebruikt worden. De volgende ISO norm is equivalent aan de Russische standaard: *standards DIN EN ISO 24276:2013-10, 21571:2013-08, 21569:2013-08 without appendices*

ISO normen

Het labo is vrij te kiezen, maar moet wel ISO 17025 geaccrediteerd zijn. Op het analyserapport moet vermeld staan dat de analyse voldoet aan de ISO normen (The testing procedures are based on the standards DIN EN ISO 24276:2013-10, 21571:2013-08, 21569:2013-08 without appendices.)

Interpretatie analyseresultaat

Elke gevonden strain/event moet onder de 0,5% liggen.

DEEL 1) SCREENING o.b.v. MERKERS

- i) Negatieve screening -> geschikt voor export naar Rusland
- ii) Positieve screening
 - a. Geen kwantificatie (m.a.w. geen identificatie en geen kwantificatie of identificatie maar geen kwantificatie) -> niet geschikt voor export naar Rusland
 - b. Kwantificatie
 - i. één / meerdere strains boven de 0,5 % norm -> niet geschikt voor export naar Rusland
 - ii. alle strains onder de 0,5 % norm -> geschikt voor export naar Rusland

Indien de species test sporen van plantaardig materiaal bevat kan het bedrijf beslissen om de export van dit product naar Rusland te annuleren of een GMO analyse uit te voeren volgens de methodiek zoals vermeld voor diervoeders die plantaardig materiaal bevatten.

²²² Verordening (EU) 691/2013 van de Commissie van 19 juli 2013 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 152/2009 wat de bemonstering en analysemethoden betreft; Verordening (EG) 152/2009 van de Commissie van 27 januari 2009 tot vaststelling van de bemonsterings- en analysemethoden voor de officiële controle van diervoeders

DEEL 2) SPECIFIEKE EVENTS (waarvoor geen screening mogelijk bv. MON87708)

- i) geen positieve identificatie van specifiek event -> geschikt voor export naar Rusland
- ii) positieve identificatie van specifiek event
 - a. geen kwantificatie -> niet geschikt voor export naar Rusland
 - b. Kwantificatie
 - i. één / meerdere strains boven de 0.5 % norm -> niet geschikt voor export naar Rusland
 - ii. alle strains onder de 0,5 % norm -> geschikt voor export voor Rusland

Indien de betrokken exporteur/fabrikant expliciet kan aantonen dat de geïdentificeerde GMO-lijn(en) (een) in de Douane-Unie geregistreerde event(s) betreft, kan de hierboven vermelde grens van 0,5% vervangen worden door 0,9%. In het andere geval zal steeds 0,5% als bovengrens toegepast worden.

Na kennisneming door de exporteur/fabrikant van een analyseresultaat dat mogelijks niet conform de wetgeving Douane-Unie/ Euraziatische Economische Unie is, zal de exporteur/fabrikant voor dit lot geen gezondheidscertificaat aanvragen, of de aanvraagprocedure stopzetten indien deze reeds werd ingezet. Indien er geen certificaat nodig is voor het desbetreffende product zal dit lot zending niet naar Rusland geëxporteerd worden.

De exporteur heeft evenwel de optie de zending te herbestemmen (indien het analyseresultaat conform met de wetgeving van de nieuwe bestemming, bv. EU of derde land).

Bovenstaand GMO protocol wordt uitgevoerd voor een periode van 6 maand, waarna het protocol eventueel kan bijgestuurd worden op basis van een grondige risico-evaluatie.